

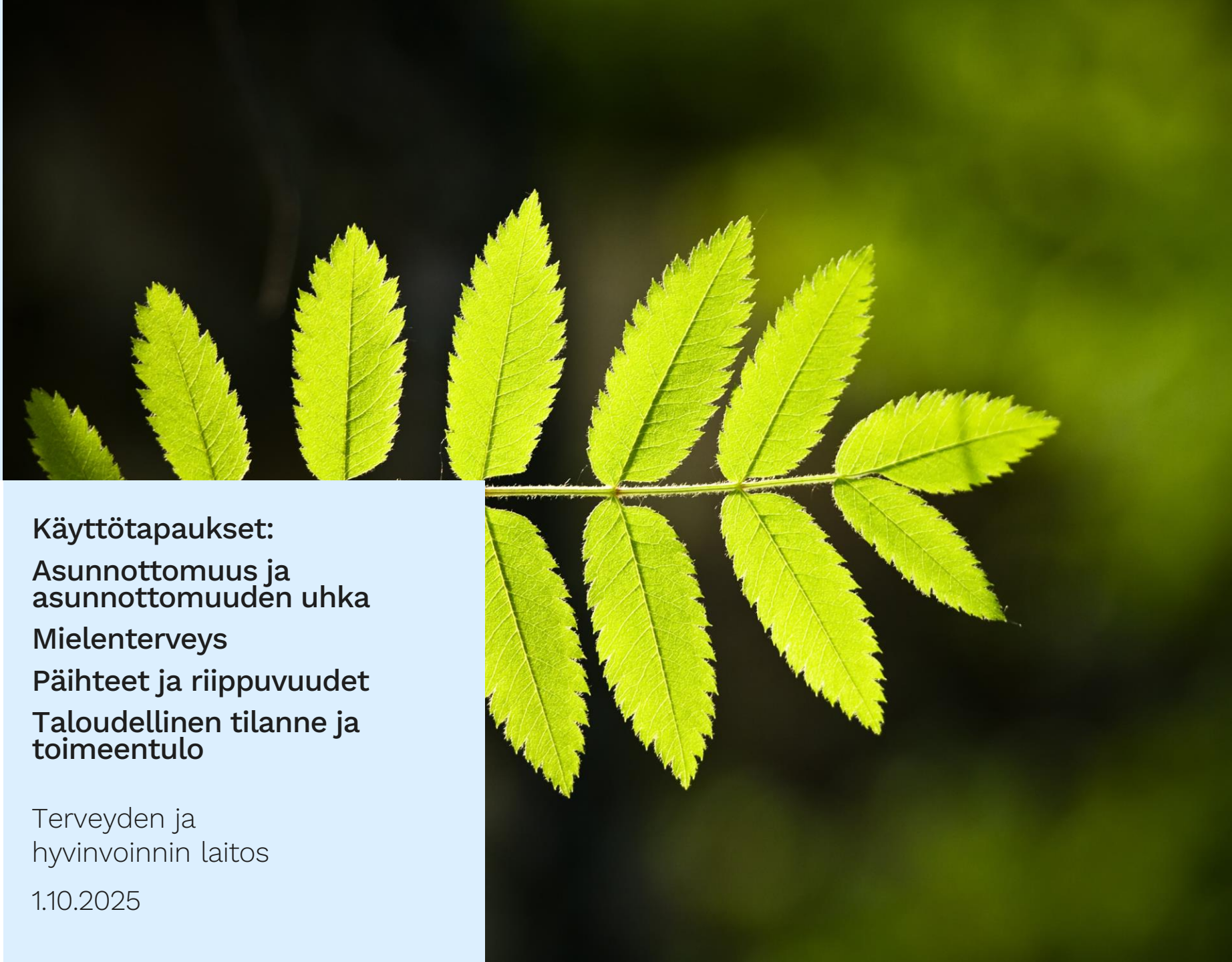
Rakenteellisen sosiaalityön kansallinen tietotuotanto

Ulla Hakola ja Vappu Koskinen

Käyttötapaukset:
Asunnottomuus ja
asunnottomuuden uhka
Mielenterveys
Päihteet ja riippuvuudet
Taloudellinen tilanne ja
toimeentulo

Terveiden ja
hyvinvoinnin laitos

1.10.2025

Esityksen sisältö

Osio 1: Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon suunnittelu

Osio 2: Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka –ilmiön taustaa

Osio 3: Käyttötapaus 1: Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka –ilmiö

Osio 4: Mielenterveys –ilmiön, Päihteet ja riippuvuudet –ilmiön sekä Taloudellinen tilanne ja toimeentulo –ilmiön taustaa

Osio 5: Käyttötapaus 2: Mielenterveys –ilmiö

Osio 6: Käyttötapaus 3: Päihteet ja riippuvuudet –ilmiö

Osio 7: Käyttötapaus 4: Taloudellinen tilanne ja toimeentulo -ilmiö

Osio 8: Asiakkaan käyttöliittymä -kuvaukset

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Osio 1: Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon suunnittelu

Rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon kehittäminen 2023-25

- Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen-projektin (RRP) tavoitteena on rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon malli.
- Projekti tuottaa tietotuotannon edellyttämän tietopohjan neljälle tunnistetulle ilmiölle: asunnottomuus, mielenterveys, päihteet ja riippuvuudet sekä taloudellinen tilanne ja toimeentulo.
- Rakenteellisen sosiaalityön kansallinen tietotuotannon malli sisältää seuraavat kuvaukset:
 - rakenteellisen sosiaalityön kansallinen toteutussuunnitelma ja
 - rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon käyttötapaukset
 - rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon käsitelmä
- Rakenteellisen sosiaalityön kansallinen tietotuotanto on suunniteltu yhteistyössä rakenteellisen sosiaalityön kansallisen verkoston kanssa.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Rakenteellisen sosiaalityön lainsäädännöllinen tausta

- Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:
 - 1) sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista;
 - 2) tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä hyvinvointialueen asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi; (8.7.2022/589)
 - 3) sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen osaksi hyvinvointialueen muiden toimialojen ja kunnan suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen. (8.7.2022/589)

Lähde: Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tietotuotannon käyttötapaukset

- Tässä dokumentissa esitetty asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka–ilmiön tietotarpeen ja käyttötapauksen kuvaus on raportoinnin ja analytiikan käyttötapauksena perusta, jolle muiden ilmiöiden käyttötapauksien kuvaus perustuu.
- Käyttötapauksissa on kuvattuina tietotarpeeseen vastaava tieto, mittarit ja indikaattorit sekä niiden tietosisältö (käsitteet, tietorakenne, käsittely-/laskentasääntö). Käyttötapauksissa kuvataan, mitä ja miten tietoa voidaan tarkastella.
- Rakenteellisen sosiaalityön käsittemalli esitetään erillisessä tiedostossa. Käsittemalli perustuu käyttötapauksukuvauksissa ja tässä tiedostossa kuvattuihin tietoihin.
- Ilmiöpohjaisen tiedon tuottamiseen käytetään eri tietolähteitä. Sosiaalihuollon asiakastiedon tietolähteenä on sosiaalihuollon seurantarekisteri. Tietotuotannon suunnittelussa projektin aikana tämä on ainoa asiakastiedon lähde. Tulevaisuudessa tietopohjaa on tarkoituksenmukaista laajentaa ja syventää esimerkiksi terveydenhuollon tiedolla ja järjestötiedolla.

Kuvaus tiedon tarkastelusta

- Tietotuotannon suunnittelussa tavoitteena on ollut, että ratkaisu mahdollistaa tiedon moniulotteisen tarkastelun siten, että ilmiöitä ja niihin vaikuttavien tekijöiden tietoja voitaisiin tarkastella yhdessä, monitasoisesti ja - näkökulmaisesti, mutta hallitusti.
- Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotantoa varten tarvittavat tiedot muodostavat yhteen tarkasteltavan kokonaisuuden ja hyvinvointialueiden tulee saada palvelusta saatava tietopohja käyttöönsä esimerkiksi excel-tiedostoon, jotta ne voivat hyödyntää tietomäärittelyjä yhdistäen tietoa hyvinvointialueen omaan tietopohjaan.
- Lopullinen rakenteellisen sosiaalityön kansallinen tietotuotanto on suunniteltu monitasoiseksi, jossa eri näkymien tiedot mahdollistavat porautumisen tilannekuvatasolta aina asiakastiedon tasolle; tilannekuva, ilmiöstä tiiviisti-näkymä ja ilmiönäkymä. Kahdessa ensimmäisessä näkymässä tietoja kuvataan koko Suomen, yhteistyöalueiden ja hyvinvointialueiden tasolla. Viimeisessä, ilmiönäkymässä, tietoja kuvataan lisäksi mahdollisuuksien mukaan kuntatasolla. Tämä mahdollistaa tarkemman toimintatiedon tarkastelun esimerkiksi yhdessä alueen henkilöstötietojen kanssa.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Osio 2: Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka –ilmiön taustaa

Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka -ilmiö

Seuraavilla dioilla on tiivistetty asunnottomuuden rikitekijöitä ja riskiryhmiä sekä kansallisia pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen tavoitteita.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asunnottomuuden riskitekijät

Ympäristöministeriö (2019, 23):

- 1) rakenteelliset tekijät (taloudelliset prosessit: köyhyys, työttömyys; asuntomarkkinoiden toiminta; sosiaaliturva; maahanmuutto)
- 2) institutionaaliset tekijät (riittämättömät palvelut ja koordinaation puute; allokaatiomekanismit; institutionaalinen asuminen, vankilat; institutionaaliset käytännöt: sisäänotto ja kotiuttaminen)
- 3) ihmissuhteisiin liittyvät tekijät (perheasema; väkivaltainen kumppani tai vanhemmat; ihmissuhteen päättyminen: kuolema, ero) ja
- 4) henkilöön (terveys; koulutus; riippuvuudet: alkoholi, huumeet, pelaaminen) liittyvät tekijät.

Valtioneuvosto (2023, 13):

- Terveydelliset taustatekijät (mielenterveysongelmat, riippuvuussairaudet, neuropsykiatriset sairaudet ja somaattiset sairaudet), sosiaaliset ja kulttuuriset taustatekijät (periytyvää huono-osaisuutta, epäsosiaalista elämäntapaa ja kulttuurisia tekijöitä kuten kielitaidottomuutta maahanmuuttajilla)
- Riskitekijät johtuvat myös palvelujärjestelmästä, asiakkaan ja palveluiden kohtaamattomuudesta, palveluiden ylikuormituksesta ja ruuhkautumisesta sekä koordinoinnin heikkoudesta (asiakas joutuu itse koordinoimaan palvelujaan eikä tieto välity asiantuntijalta toiselle)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asunnottomuuden riskiryhmät

- Lastensuojelutaustaiset ja huostaan otetut lapset ja nuoret
- Nuoret (asumisosaamattomuus, elämänhallinnan puutteet, piiloasunnottomuus)
- Moni-ongelmaiset mielenterveys- ja päihdeongelmaiset (entistä nuoremmat)
- Vaikeudet palvelujärjestelmässä ja asumisessa, väliinpuutuminen, riittämättömät palvelut)
- Maahanmuuttajataustaisuus
- Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneet henkilöt (luottotietojen menetys, hädät)
- Etnisiin ryhmiin kuuluvat esim. romaninuoret
- Paperittomat
- Vapautuvat vangit

(Ympäristöministeriö 2019, 24-25.)

- Palveluiden ulkopuolella olevat syrjäytyneet asunnottomat
- Pyöröoviasiakkaat
- Päihderiippuvaiset
- Psykoosioireiset
- Neuropsykiatrisia oireita omaavat
- Traumataustaiset
- Rikostaustaiset
- Väkivaltaisesti/haastavasti käyttäytyvät
- Laitostaustaiset jälkihuollon nuoret
- Maahanmuuttajataustaiset
- Somaattisesti ja fyysisesti monisaira

(Valtioneuvosto 2023, 13)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asunnottomuuden poiston kansalliset tavoitteet

Tavoite:

- Pitkäaikaisasunnottomuus poistuu vuoteen 2027 mennessä.
- Kohtuuhintaisia ja valtion tukemia asuntoja, myös tarvittavia pieniä tuetun asumisen yksiköitä, on kohdennettu riittävästi pitkäaikaisasunnottomille ohjelmakaupungeissa. Tuettujen asuntojen palvelut vastaavat käyttäjien tarpeisiin.
- Kaupungeilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset toimeenpanosuunnitelmat pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi.
- Kunta- ja hyvinvointialuetasolla on toiminnassa laaja yhteistyöverkosto pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi ja ehkäisemiseksi.
- Kaupunkien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä on luotu yhteinen toimintamalli, jolla pitkäaikaisasunnottomuuden vastainen työ vakiinnutetaan sellaiselle tasolle, että pitkäaikaisasunnottomuus ei ohjelmakauden jälkeen lähde nousuun.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asunnottomuuteen vaikuttavat tekijät /verkostotyö syksy 2023

- Taloudellinen tilanne; toimeentulo, velkaantuminen
- Sosiaaliturva
- Pääasiallinen toiminta (työllisyys, työttömyys, opiskelijat, varusmiehet)
- Toiminta- ja työkyky
- Syrjäytyminen
- Asuminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden tila; terveys
- Päihteet ja riippuvuudet
- Yksinäisyys
- Rikollisuus, väkivalta

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Lähteet

- ARA Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (2023): Asunnottomat 2022. Saatavissa 30.3.2023: [https://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/Tilastot_ja_selvitykset/Asunnottomuus/Asunnottomat_2022\(64974\)](https://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/Tilastot_ja_selvitykset/Asunnottomuus/Asunnottomat_2022(64974))
- THL (2023): Päihdetilastollinen vuosikirja 2022. Alkoholi ja huumeet. Saatavissa 3.4.2023: [Päihdetilastollinen vuosikirja 2022 \(julkari.fi\)](https://www.thl.fi/fi-FI/julkaisut/vuosikirjat/paihdetilastollinen_vuosikirja_2022)
- Tilastokeskus (2023): Asunnoton. Saatavissa 3.4.2023: <https://www.stat.fi/meta/kas/asunnoton.html>
- Valtioneuvosto (2023): KOTIIN. Selvitysraportti tarvittavista toimenpiteistä asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä. Saatavissa 30.3.2023: <https://valtioneuvosto.fi/documents/1410903/40549091/Selvitysraportti+asunnottomuuden+poistamiseksi+vuoteen+2023+mennessa.pdf/45d202aa-8b0f-fb92-fe27-911cbfb5b299/Selvitysraportti+asunnottomuuden+poistamiseksi+vuoteen+2023+mennessa.pdf?t=1677828135828>
- Ympäristöministeriö (2019): Asunnottomuusohjelmien arviointi. Ohjelmista asunnottomuustyön vakiinnuttamiseen. Ympäristöministeriön julkaisuja 2019:11. Saatavissa 27.3.2023: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161686/YM_11_2019_Asunnottomuusohjelmien%20arviointi.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Osio 3: Käyttötapaus 1: Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka -ilmiö

Rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon tietotarve

- Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla.
- Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön.
- Tieto ilmiöön vaikuttavista yksilöllisistä, henkilöön ja ihmissuhteisiin liittyvistä tekijöistä.
- Tieto ilmiöön vaikuttavista yhteiskunnallisista tekijöistä.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tietosisältöjen yhteen tarkastelu

Ilmiöpohjaista indikaattori-tietoa voidaan tarkastella usealla tavalla:

- Valmistelun mukaisena kokonaisuutena, tieto liitettynä valittuun ilmiöön.
- Itsenäisinä tietoina.
- Eri tarkastelunäkökulmista. Ryhmittelijät kuvattuna dialla 20.

KÄYTTÖTAPAUUS: Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka

Käyttötapauksen kuvaus

Hyvinvointialueen järjestäjäjohtaja tarvitsee järjestämistehtävää varten tiedon sosiaalihuollon asunnottomien ja asunnottomuuden uhan alla olevien asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.

Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon perustana on Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 7§.

Tietotarve

Asunnottomuus-ilmiön tietotarve/rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon tietotarve on kuvattu dialla 16.

Näytettävät tiedot

Tieto asunnottomuus-ilmiöstä syntyy tietotarvetta vastaavien tietojen yhteen tarkastelusta. Kuvaus tietojen yhteen tarkastelusta on dioilla 7 ja 17. Asiakkaan käyttöliittymäkuvaukset ovat dioilla 97-104.

Tietotarpeita 1-4 vastaavat tiedot.

Ilmiöpohjaisella tiedon tuottamiseen käytetään eri tietolähteitä. Projektin aikana sosiaalihuollon seurantarekisteri on ainoa asiakastiedon lähde.

Tietojen yhteen tarkastelussa/ ennakkoinnissa käytettävät selittävät tiedot on kuvattu dioilla 19-22.

Tietosisällöt

Ks. seuraavat diat (vihreä pohja: alueen data, sininen pohja: avoin data).

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Selittävät tiedot

- Hyvinvointialueen väestö, lkm ja %-osuus
- Yksin asuvat, lkm ja %-osuus
- Sosiaalihuollon asiakas, lkm ja %-osuus
- Sosiaalihuollon asiakkuus, lkm ja %-osuus
- Palvelutehtävän asiakkuus, lkm + %-osuus
- Omaishoitaja/ omaishoidettava, lkm ja %-osuus
- Erityisen tuen tarpeessa oleva asiakas, lkm ja %-osuus

Esimerkki:

- Asunnottomat asiakkaat sosiaalihuollossa – tarkastelu suhteessa alla oleviin
 - Sosiaalihuollon asiakkaat, lkm ja %-osuus
 - Sosiaalihuollon asiakkuus, lkm ja %-osuus
 - Palvelutehtävän asiakkuus, lkm ja %-osuus
 - Osuus väestömäärästä, %-osuus
 - Erityisen tuen tarpeessa oleva asunnoton asiakas, lkm ja %-osuus

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Selittävät tiedot/ tietolähteet 1/3

Perustiedot	Mittari	Tietolähde	Poimintaehto
Sosiaalihuollon asiakas	1. Sosiaalihuollon asiakas (lkm) 2. Sosiaalihuollon asiakas %-osuus	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 14 Henkilötunnus, 15 Tilapäinen henkilötunnus.
Sosiaalihuollon asiakkuus	1. Sosiaalihuollon asiakkuus (lkm) 2. Sosiaalihuollon asiakkuus %-osuus	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 90 Sosiaalihuollon asiakkuus: 92 Asiakkuuden alkamispvm - 93 Asiakkuuden päättymispvm.
Palvelutehtävän asiakas	1. Palvelutehtävän asiakas (lkm) 2. Palvelutehtävän asiakkaat %-osuus	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 124 Sosiaalihuollon palvelutehtävä, 125 Palvelutehtävä (Koodi), kaikki koodit.

Selittävät tiedot/ tietolähteet 2/3

Perustiedot	Mittari	Tietolähde	Poimintaehto
Omaishoitaja/ omaishoidettava	1. Omaishoitaja (lkm) 2. Omaishoitajien %-osuus	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 59 Asiakkaaseen liittyvät henkilöt, 74 Rooli (Koodi), 21 Omaishoitaja.
Erityisen tuen tarpeessa oleva asiakas	1. Erityisen tuen tarpeessa oleva asiakas (lkm) 2. Erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden %-osuus	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 14 Henkilötunnus, 15 Tilapäinen henkilötunnus, 56 Asiakkaalla on oikeus erityiseen tukeen (Kytkin)

Selittävät tiedot/ tietolähteet 3/3

Perustiedot	Mittari	Tietolähde	Poimintaehto
Väestö	1. Lukumäärä (lkm): Väestön määrä vuoden viimeinen päivä 2. Osuus (%): Osuus alueen väestöstä 3. Muutos (%): verrattuna edelliseen vuoteen 4. Lukumäärä (lkm): väestö sukupuolittain 5. Osuus (%): osuus alueen väestöstä sukupuolittain	Tilastokeskus	11re -- Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain, 1972-2023, Tarvevakiointitutkimuksen mukainen ikäryhmä, lähde: THL.FI / Aiheet/ Sote-palvelujen johtaminen / Rahoitus ja kustannukset / Hyvinvointialueiden sotepalvelujen tarveperustainen rahoitus ja siellä linkki Exceliin: Laskentataulukko tarvekertoimille 2017-2021 LOPULLINEN
Yksin asuvat	1. Yksinasuva asukas (lkm) 2. Yksinasuvien asukkaiden %-osuus	VTJ	

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 1/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnottomat asiakkaat sosiaalihuollossa	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Tietokentän nimi: Asunnottomuus, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6.
	Asumiseen liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa	Asumiseen liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa ((lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Merkintä asian vireilletulosta 1. 10 Vireilletulon syyt (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve – luokitus 2 Asuminen 2. 11 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluasia tuli vireille Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 10 Asuminen (Asumiseen liittyvät ongelmat).

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 2/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnotonta asiakasta koskeva ilmoitus/yhteydenotto asumiseen liittyvästä tuen tarpeesta	Asunnotonta asiakasta koskevat Ilmoitukset/ yhteydenotot asumiseen liittyvästä tuen tarpeesta sosiaalihuollossa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Asiakirjarakenne: Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään (Koodi), Sosiaalihuolto - Tuen tarve -luokitus 2 Asumiseen liittyvä tuen tarve. 1c. Asiakirjarakenne: Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen 33 Huoli, jonka takia otetaan yhteyttä (Koodi), Sosiaalihuolto - Tuen tarve -luokitus 2 Asumiseen liittyvä tuen tarve.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 3/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnottomien asiakkaiden asumista koskevat vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa	Asunnottomien asiakkaiden asumista koskevat vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. Asiakirjarakenne: Merkintä asian vireilletulosta 1. 10 Vireilletulon syyt (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve- luokitus 2 Asuminen. 2. 11 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluasia tuli vireille Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 10 Asuminen (Asumiseen liittyvät ongelmat).
	Sosiaalihuollon käsiteltävänä oleva asunnottomien asiakkaiden asumiseen liittyvä asia	Sosiaalihuollon käsiteltävänä olevat asunnottomien asiakkaiden asumiseen liittyvät asiat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot: Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia- luokitus koodi 9 Asunnottomuus tai sen uhka.

Käyttötapaus 1. Asumattomat ja asumattomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 4/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asumattoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asumattomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asumattomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asumattomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: 1. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus 37 Syyt ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. 2. Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio 6 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluilmoitus on tehty. 3. Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään. 4. lääkäiden palvelutarpeen arvio 83 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 5. Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio palvelutarpeen arvio, 45 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 6. Merkintä asian vireilletulosta 10 Vireilletulon syyt. 7. Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio 124 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 8. Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio 27 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 9. Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 7 Huoli, jonka takia yhteydenotto tai ilmoitus on tehty/ 8 Syyt, joiden perusteella käynnistettiin lastensuojeluasia (Koodi), Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 10 Asuminen 10. Työikäisten palvelutarpeen arvio 7 Vireilletulon syyt. 11. Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio 39 Ammattihenkilön arvio siitä millais1a tukea asiakas tarvitsee. 12. Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen 33 Huoli, jonka takia otetaan yhteyttä. Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Tuen tarve-luokitus 2 Asuminen.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 5/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvion mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio 45 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve- luokitus 2 Asuminen.
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvion mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio 124 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve- luokitus 2 Asuminen.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 6/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvion mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio 27 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve-luokitus 2 Asuminen.
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen ja yhteydenoton arvion mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6.. 2. Asiakirjarakenne: Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 7 Huoli, jonka takia yhteydenotto tai ilmoitus on tehty (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve-luokitus 2 Asuminen/ 8 Syyt, joiden perusteella käynnistettiin lastensuojeluasia (Koodi), Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 10 Asuminen (Asumiseen liittyvät ongelmat).

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 7/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvä tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on asumiseen liittyvä tuen tarve Työikäisten palvelutarpeen arvion mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: Työikäisten palvelutarpeen arvio 88 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta (Koodi), Sosiaalihuolto – Tuen tarve- luokitus 2 Asuminen.
	Asunnottoman asiakkaan asumiseen liittyvän tuen tarpeen kesto	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla asumiseen liittyvä tuen tarve on tilapäinen/toistuva/pitkäaikainen (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi),, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Asiakirjarakenne: palvelutarpeen arvioasiakirjat, Arvio tuen tarpeen luonteesta (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkaan tuen tarpeen kesto koodit 1-3.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 8/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asunnottomille asiakkaille myönnetyt sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asunnottomille asiakkaille myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. / 2. Kaikki palvelupäätökset.
	Asunnottomien asiakkaiden hakemat sosiaalipalvelut	Asunnottomien asiakkaiden hakemat sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. / 2. Kaikki hakemukset.
	Asunnottomien asiakkaiden hakemat ja myönnetyt sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asunnottomien asiakkaiden hakemat ja myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. / 2. Kaikki hakemukset/päätökset.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 9/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Asunnottomien asiakkaiden vireille tulleet asiat (vireille muuten kuin ilmoituksen, hakemuksen tai yhteydenoton kautta) ja asiakkaalle myönnetyt sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asunnottomien asiakkaiden vireille tulleet asiat (vireille muuten kuin ilmoituksen, hakemuksen tai yhteydenoton kautta) ja asiakkaalle myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Asiakirjarakenne: Merkintä asian vireilletulosta 7 Sosiaalipalvelu (Koodi): Luokitus 1 Sosiaalihuolto – Sosiaalipalvelut ,. 10 Vireilletulon syyt (Koodi): Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus / 2. Kaikki päätökset.
	Asunnottomalle asiakkaalle myönnetty täydentävä tai ehkäisevä toimeentulotuki asumisen turvaamiseksi/ lkm (velat)	Sosiaalihuollon asunnottomalle asiakkaalle asumisen turvaamiseksi/velat myönnetty täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen päätökset (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot: Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia-luokitus 9 Asunnottomuus tai sen uhka. 1c. Asiakirjarakenne: Päätös täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta 9 Menot, joita päätös koskee (Koodi) Sosiaalihuolto - Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot-luokitus 12 Velat.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 10/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Asunnottomalle asiakkaalle asumiseen myönnetty täydentävä tai ehkäisevä toimeentulotuki (asumisen erityiset menot)	Sosiaalihuollon asunnottomalle asiakkaalle asumiseen (asumisen erityiset menot) myönnetty täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen päätökset (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a.. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Asiakirjarakenne: Päätös täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta 9 Menot, joita päätös koskee (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot-luokitus 1 Asumisen erityiset menot.
	Asunnottomat välitystiliasiakkaat ja välitystiliasiakkuuden kesto	Sosiaalihuollon asunnottomat välitystiliasiakkaat (lkm) välitystiliasiakkuuspäätöksen keston mukaan	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Välitystilipäätös 11 Ratkaisun laji (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Ratkaisun laji 1 Myönteinen ratkaisu, Välitystilinpäätös 17 Päätöksen voimassaolo, Ajanjakso.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 11/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Asunnottomien asiakkaiden asumiseen liittyvät palvelutavoitteet	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat palvelutavoitteiden Asunnon saaminen/Asunnon säilyttäminen mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 34 Asunnon saaminen, 4 Asunnon säilyttäminen.
	Asunnottomien asiakkaiden asumiseen liittyvien palvelutavoitteiden toteutuminen (sosiaalihuollon vaikuttavuus)	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat toteutuneiden palvelutavoitteiden Asunnon saaminen/Asunnon säilyttäminen mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 34 Asunnon saaminen, 4 Asunnon säilyttäminen. 1c. Työikäisten palvelujen toteuttamissuunnitelma 16 Edellisen suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen, 17 Arvio (Koodi), Luokitus 1: Koodistopalvelin: Sosiaalihuolto - Tavoitteen saavuttamisen arvio koodit 1-4.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 12/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Asunnottomat välitystiliasiakkaat	Sosiaalihuollon asunnottomat välitystiliasiakkaat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Välitystilipäätös 11 Ratkaisun laji (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Ratkaisun laji koodit 1 Myönteinen ratkaisu, Välitystilinpäätös 17 Päätöksen voimassaolo, Ajanjakso.
	Asunnottoman asiakkaan kaikki tuen tarpeet	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat tuen tarve-luokituksen mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 1b. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 26, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus kaikki koodit 1-11, 98-99.

Käyttötapaus 1. Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat asiakkaat ja asukkaat, alueen data 13/13

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
3. Tieto ilmiöön vaikuttavista yksilöllisistä tekijöistä				
	Asunnottoman asiakkaan mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6. 2. Asiakirjarakenne: ilmoitus- ja yhteydenottoasiakasasiakirjat, niiden arvioasiakirjat sekä palvelutarpeen arvioasiakirjat. Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve.
	Asunnottoman asiakkaan päihteiden ongelmakäytöstä aiheutuva tuen tarve	Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat, joilla on päihteiden ongelmakäytöstä aiheutuva tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja 8 Asiakas, 55 Asunnottomuus (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot koodit 1-6.. 2. Asiakirjarakenne: ilmoitus- ja yhteydenottoasiakasasiakirjat, niiden arvioasiakirjat sekä palvelutarpeen arvioasiakirjat, Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 8 Päihteiden ongelmakäyttö.

Käyttötapaus 1. Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka , avoin data

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Asunnottomat yksin asuvat	1. Lukumäärä (lkm) 2. Lukumäärä (lkm): kaikki 3. Osuus (%): Asunnottomat yksin asuvat / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind. 483	Kuntien asuntomarkkinaselvitykset (ARA)
Ulkona, yömajoissa, tilapäissuojissa ja laitoksissa olevat yksinäiset asunnottomat	1. Lukumäärä (lkm) 2. Lukumäärä (lkm): kaikki 3. Osuus (%): Ulkona, yömajoissa, tilapäissuojissa ja laitoksissa olevat yksinäiset asunnottomat / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind. 484	Kuntien asuntomarkkinaselvitykset (ARA)
Vuokra-asuntojen määrä	1. Lukumäärä (lkm): kaikki vuokra-asunnot	Tilastokeskus	Tilastokeskus, 115y -- Asuntokunnat ja asuntoväestö hallintaperusteen, talotyypin ja huoneluvun mukaan, 2005-2023
Valtion tukemien vuokra-asuntojen määrä	1. Lukumäärä (lkm): Arava- tai korkotukivuokra-asunnot	Tilastokeskus	Tilastokeskus, 115y -- Asuntokunnat ja asuntoväestö hallintaperusteen, talotyypin ja huoneluvun mukaan, 2005-2023
Häätöjen lukumäärät hyvinvointialueella	1. Hakijan peruuttamat häädöt 2. Toimitetut häädöt 3. Vireille tulleet häädöt	Ulosottolaitos	
Asuntojen vuokrat	1. Keskineliövuokra (eur/neliö) 2. Keskineliövuokra (eur/neliö) vapaarahoitteinen 3. Keskineliövuokra (eur/neliö) ARA	Tilastokeskus	StatFin / Asuntojen vuokrat / 11x4 -- Vuokraindexi (2015=100) ja keskineliövuokrat, 2015Q1-2023Q: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__asvu/statfin_asvu_pxt_11x4.px/

Osio 4: Mielensterveys, Päihhteet ja riippuvuudet, Taloudellinen tilanne ja toimeentulo

Ilmiöiden taustaa

Ilmiöt Mielenterveys, päihteet ja riippuvuudet sekä taloudellinen tilanne ja toimeentulo

Seuraavilla dioilla on tiivistetty projektissa vuonna 2023 tehdyn ilmiöselvityksen tuottamaa taustaa ilmiöistä mielenterveys, päihteet ja riippuvuudet sekä taloudellinen tilanne ja toimeentulo.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiöt mielenterveys sekä päihteet ja riippuvuudet 1/3

- Hallitusohjelmassa (2023) nostetaan mielenterveys- ja päihdeongelmien ehkäisy ja hyvä hoito tärkeinä sekä kansanterveyden että kansantalouden näkökulmasta. Erityisesti katsotaan nuorten lisääntyneiden mielenterveysongelmien vaativan toimia.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut (Hallitusohjelma 2.4 Sosiaali- ja terveystalouden uudistaminen)
 - Mielenterveys- ja päihdepalveluiden 1.1.2023 uudistuneen lainsäädännön toimeenpano varmistetaan yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.
 - Mielenterveysstrategia 2020–2030
-työssä tunnistettuja toimia jatketaan osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. Lisäksi jatketaan itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpanoa.
 - Mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan.’
 - Hallitusohjelmaan sisältyy kaikkia ikäryhmiä koskevia tavoitteita perustason mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi, muun muassa porrasteisen hoitomallin, matalan kynnyksen palveluiden lisäämisen ja digitaalisten palvelujen avulla.
 - Kiinnitetään erityistä huomiota ehkäisevään mielenterveys- ja päihdetyöhön lasten ja nuorten toiminnassa.
 - Hallitus tulee laatimaan laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi, hyvinvointivajeen ja mielenterveyden ongelmien vähentämiseksi.
 - Hallitusohjelma huomioi myös toimet nuorten huumekuolemien vähentämiseksi sekä toimet, jotka kohdentuvat vakavasti päihteidenkäytöllä, rikoksilla ja väkivallalla oireilevien nuorten auttamiseen.

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiöt mielenterveys sekä päihteet ja riippuvuudet 2/3

- Vuoden 2023 alusta mielenterveyden hoidosta, päihde- ja riippuvuushoidosta sekä sosiaalihuollon mielenterveys- ja päihdetyöstä säädetään ensisijaisesti terveydenhuoltolaissa ja sosiaalihuoltolaissa.
- Mielenterveys- ja päihdehuoltolakeihin jäävät vain tahdosta riippumatonta hoitoa ja valtion melisairaaloita koskeva sääntely.
- Sosiaalihuoltolaissa tarkennetaan, mitä sosiaalipalveluja hyvinvointialueen tulee järjestää päihde- ja riippuvuustyön erityisinä palveluina ja mielenterveystyön palveluina.
- Päihde- ja riippuvuustyön erityisinä palveluina on järjestettävä ainakin sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta sekä asumispalveluja. Psyykkiseen toimintakyvyn heikkenemiseen vastaavina, mielenterveystyön kohdennettuina palveluina tulee järjestää ainakin asumispalveluja sekä niiden osana annettavaa sosiaalityötä, sosiaaliohjausta ja sosiaalista kuntoutusta.

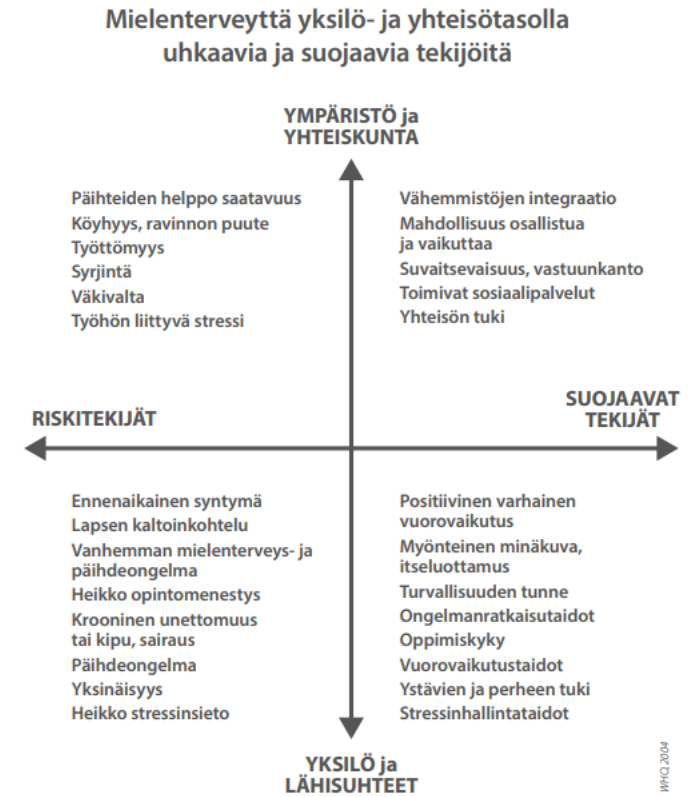
(STM Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus <https://stm.fi/-/mielenterveys-ja-paihdelainsaadanto-uudistuu>)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiöt mielenterveys sekä päihteet ja riippuvuudet 3/3

- Syrjäytymisen määrittely on vaikeaa ja siihen sisältyy leimaamisen riski (Hiilamo ym. 2022).
- Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan syrjäytyminen kuvaa nykyaikaisia yhteiskunnallisen huono-osaisuuden muotoja (STM Syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäiseminen).
- Mielenterveys on hyvinvoinnin tila, jossa ihminen tunnistaa omat kykynsä, pystyy selviytymään normaaleista elämään kuuluvista paineista ja pystyy työskentelemään tuloksia tuottavasti sekä ottamaan osaa yhteisönsä toimintaa.
- Hyvään mielenterveyteen kuuluvat esimerkiksi kyky ihmissuhteisiin, kyky mielekkääseen toimintaan, itseluottamus, taito ratkaista ongelmia ja palautumiskyky vastoinkäymisen jälkeen. Mielenterveyden heiketessä jotkin näistä kyvyistä voivat heiketä tai voi ilmaantua psyykkisiä oireita.
- Riippuvuuksissa toiminnan painopiste siirtyy pakonomaiseen suuntaan.
- Päihderiippuvuuksien keskeisiä piirteitä ovat päihteiden käytön pakonomaisuus ja toistuva palaaminen päihteen käyttöön.
- Mielenterveys voi heiketä tilapäisesti tai pitkäkestoisesti.
- Psyykkiset oireet eivät useinkaan merkitse sairautta, vaan voivat olla ohimeneviä reaktioita elämäntilanteeseen.

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 1/6

- Hallitusohjelma, Työhön kannustava sosiaaliturva (Hallitusohjelma 4.3)
 - Hallitus toteuttaa toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana perusturvaan kuuluvana rahaetuutena.
 - Työnteon kannustavuutta suhteessa sosiaaliturvaan eri elämäntilanteissa ja perhetyypeille tulee tutkia säännöllisesti rinnan perusturvan riittävyyden ja tason kanssa.
- STM:n tiedotteessa (2023) koskien Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan talousarvioehdotusta vuodelle 2024 kerrotaan hallitusohjelman mukaisista vähennysehdotuksista työttömyysturvaan.
 - Työttömyysturvassa vuorotteluvapaajärjestelmä sekä aikuiskoulutustuki lakkautetaan 1.8.2024 alkaen.
 - Työttömyysturvan omavastuupäivät muutetaan siten, että nykyisen viiden sijaan niitä on seitsemän.
 - Lomakorvausten jaksotus palautetaan 1.1.2024 lähtien.
 - Vuoden 2024 alusta lähtien työttömyysturvan suojaosista luovutaan ja työttömyysturvan lapsikorotukset lakkautetaan.
 - Työssäoloehdon pidentäminen 12 kuukauteen ja tuloperustainen työssäoloehto (euroistaminen) astuvat voimaan 1.1.2024, mutta niiden soveltaminen alkaa vasta 1.9.2024. Tuloperusteinen työssäoloehto tarkoittaa sitä, että työssäoloehto kertyisi viikkokohtaisen tuntirajan sijaan kuukausikohtaisesti tulorajan mukaan. Lisäksi toteutetaan työttömyysetuuksien indeksijäädytys.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 2/6

- Hallitusohjelman mukaiset sosiaaliturvan leikkaukset kohdistuvat moneen ryhmään.
- Työttömyysturvan leikkausten lisäksi leikkaukset kohdistuvat mm. asumistukeen ja toimeentulotukeen.
- Hallituksen ohjelmaan on kirjattu lukuisia sosiaaliturvan muutoksia, joista useat heikentävät pienituloisten taloudellista asemaa. Etuuksien yleiset indeksijäädytykset 2023–2027 koskevat lähes kaikkia etuuksia paitsi toimeentulotukea, eläkkeitä, rintamalisää ja vammaisetuuksia. Indeksijäädytysten lisäksi erityisesti asumistukeen ja työttömyysturvaan tehdään merkittäviä leikkauksia.
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kattojärjestön Sosten (2023) laskelman mukaan hallituksen leikkausten jälkeen pienipalkkaisten tai osa-aikatyötä tekevän käteen jäävä euromäärä pienenee merkittävästi. Sosten laskelman mukaan pienituloisten määrä kasvaisi hallituksen toimien vuoksi ensi vuonna 40 000 ihmisellä, joista noin 12 700 olisi uusia pienituloisiin perheisiin kuuluvia lapsia.
- Ensi- ja turvakotien liiton (2023) mukaan Lapsi- ja perhejärjestöt ovat erittäin huolissaan lapsiperheköyhyyden lisääntymisestä syksyn 2023 talousarviopäätösten myötä. Elinkustannuskriisi ja korkojen nousu on jo pidempään tiukentanut perheiden taloudellista tilannetta.
- Hallitusohjelmassa arvioidaan perusturvaetuuksien heikentämisen kasvattavan viimesijaisen toimeentulotuen tarvetta.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 3/6

Toimeentulotuen siirtyminen pääosin Kelan toimeenpanemaksi ja vastuulle.

- Toimeentulotukilaki uudistui 1.1.2023 alkaen.
- Uudistunut laki pyrkii parantamaan toimeentulotuen asiakkaan asemaa tarkentamalla asiakkaan oikeutta saada monialaista ja henkilökohtaista palvelua saavutettavuustekijät ja asiakkaan näkemykset huomioiden. Yksilöllinen asiakaskohtainen harkinta sisältyy uudistuneeseen lakiin, kuten aiemminkin. Lakiuudistuksessa säädetään myös Kelan ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä. (HE 127/2022.)
- Toimeentulotukilain 14 d §:n mukaan Kela ja hyvinvointialue voivat tavata asiakasta myös yhdessä. 14 e §:ssä säädetään Kelan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä. (Laki toimeentulotuesta 1412/1997.)
- Yhteistyöhön velvoittavat myös sosiaalihuoltolain 35 § ja 41 § (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014).
- Toimeentulotukilain 15 § antaa hyvinvointialueen sosiaalihuollolle mahdollisuuden antaa asiakkaasta lausunto Kelalle perustoimeentulotukiasian käsittelyä varten. Asiakasta tulee kuulla ja tiedottaa lausunnon sisällöstä ja tarkoituksesta. Lausunto voi liittyä asiakkaan muiden perusmenojen tarpeellisen suuruuden arvioimiseen liittyviin olosuhteisiin ja tilanteeseen, perusosan alentamiseen vaikuttaviin tekijöihin tai hakemuksen kiireellisyyteen. Lausunto ei ole Kelaa sitova, mutta Kelan on otettava lausunto huomioon ratkaistessaan perustoimeentulotukihakemusta. (Laki toimeentulotuesta 1412/1997.)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 4/6

- Ehkäisevästä toimeentulotuesta säädetään omissa säännöksissään
 - Ehkäisevästä toimeentulotuesta säädetään toimeentulotukilain 1§:n 2 momentissa ja 1.1.2023 lukien 8 §:ssä (Laki toimeentulotuesta 1412/1997) .
 - Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.
 - Tukea voidaan erityisestä syystä myöntää poiketen siitä, mitä laissa säädetään tuen määräytymisestä, tuen määräytymisajasta ja laskelmasta sekä tuen hakemisesta.
 - Ehkäisevää toimentulotukea voidaan myöntää muun muassa
 - tuen saajan aktivointia tukeviin toimenpiteisiin
 - asumisen turvaamiseksi
 - ylivelkaantumisesta tai
 - taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä
 - muihin tuen saajan omatoimista suoriutumista edistäviin tarkoituksiin.
- Hyvinvointialue päättää tuen myöntämisen perusteista.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 5/6

Sosiaalihuoltolain (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014) 14 §:n uudistus, jossa lakiin on lisätty palvelu taloudellisen toimintakyvyn edistämiseksi.

- Toimeentulotuen avulla pyritään turvaamaan välttämätön toimeentulo ja edistämään asiakkaiden itsenäistä selviytymistä.
- Palvelulla taloudellisen toimintakyvyn edistämiseksi asiakkaiden taloudellista toimintakykyä voidaan tukea sekä yksilö- että ryhmämuotoisella työskentelyllä ja monialaisen yhteistyön sekä rakenteellisen sosiaalityön keinoin.
- Taloudellisen toimintakyvyn edistämisen palveluun voi sisältyä asiakkaan tukeminen oman talouden hallintaan esimerkiksi tulojen tarkoituksenmukaisempaan käyttöön ohjaamalla. Jo aiemmin kunnissa käytössä ollut välitystilipalvelu voi sisältyä palveluun. Toimeentulotuen lisäksi asiakkailla on 1.8.2023 alkaen kaikilla hyvinvointialueilla mahdollisuus saada aineellista tukea sosiaalisen luototuksen avulla. (HE 127/2022.)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Projektin ilmiöselvitys 2023/Ilmiö taloudellinen tilanne ja toimeentulo 6/6

Sosiaaliturva ja köyhyys

- Oikeus riittävään sosiaaliturvaan on kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa tunnustettu ihmisoikeus. Se turvataan esimerkiksi Euroopan neuvostossa laaditussa uudistetussa Euroopan sosiaalisessa peruskirjassa, joka sitoo Suomea.
- Sosiaalisen peruskirjan toimeenpanoa valvova Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitea (ESOK) otti vuonna 2004 käytännöksi määritellä sopimuksen edellyttämän riittävän etuustason niin sanotuilla pienituloisuusrajoilla. Näitä rajoja käytetään laajasti EU:ssa ja Suomessa pienituloisuuden eli tuloköyhyyden mittaamiseen.
- Suomessa käytetään yleisimmin rajaa, joka on 60 % väestön mediaanitulosta.
- Pienituloisuusastetta on käytetty myös toimeentulotuen riittävyyden arvioimiseen.
- Sosiaaliturvan riittävyyteen vaikuttaa etuustasojen lisäksi myös järjestelmän rakenne ja kattavuus.
- Suomessa on kolmetasoinen sosiaaliturvajärjestelmä; vähimmäis-, perus- ja ansioturva.

(Tervola & Nykänen 2022)

- Suomalainen köyhyys on pääosin suhteellista köyhyyttä eli vaikeutta saavuttaa yleisesti arvostettu elintaso.
- Köyhyyttä on lyhyt- ja pitkäkestoista.
- Köyhyys on yhteydessä esimerkiksi pitkäaikaiseen työttömyyteen, heikkoon terveydentilaan ja alhaiseen asumistasoon.
- Köyhyydessä elävien on todettu kokevan olevansa stigmatisoituja. Koetun ja ennakoidun häpeän on katsottu uhkaavan sosiaalisia suhteita ja heikentävän arvokkuuden kokemusta.

(Virrankari & Isola 2021)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Lähteet

- Ensi- ja turvakotien liitto 13.9.2023 <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lausunnot-ja-kannanotot/lasten-hyvinvoinnista-leikkaaminen-heikentaa-talouden-kestavyytta/> Luettu 29.8.2025.
- Hallitusohjelma (2023) <https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/hallitusohjelma#/>
- HE 127/2022, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi, <https://www.finlex.fi/api/media/government-proposal/13677/mainPdf/main.pdf?timestamp=2022-09-08T00%3A00%3A00.000Z>
- Hiilamo, Heikki ym. (2022) Miten ehkäistä nuorten syrjäytymistä? Yhteiskuntapolitiikka 87 (2022):4, 440-446. <https://www.julkari.fi/handle/10024/145189>.
- Laki toimeentulotuesta 1412/1997.
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.
- Soste, Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kattojärjestö 14.11.2023 <https://www.soste.fi/uutiset/sosten-laskelmat-nain-sosiaaliturvan-kumuloituvat-leikkaukset-vaikuttavat-kateen-jaaviin-tuloihin-koyhyys-lisaantyy/> Luettu 29.8.2025.
- STM Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus <https://stm.fi/-/mielenterveys-ja-paihdelainsaadanto-uudistuu> Luettu 29.8.2025.
- STM Syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäiseminen <https://stm.fi/syrjaytymisen-ja-koyhyiden-ehkaisy> Luettu 29.8.2025.
- STM tiedote 107/2023 <https://stm.fi/-/sosiaali-ja-terveysministerion-hallinnonalan-talousarvioehdotus-vuodelle-2024> Luettu 29.8.2025.
- Tervola, Jussi & Nykänen, Eeva (2022) Sosiaaliturvan riittävyyttä tulee mitata läpinäkyvästi ja huolellisesti. Yhteiskuntapolitiikka 87 (2022):2, 223-225. <https://www.julkari.fi/handle/10024/144230>
- Virrankari, Lotta & Isola, Anna-Maria (2021) Miten käy mahdollisuuksille köyhyydessä? Yhteiskuntapolitiikka 86 (2021):3, 287-296. <https://www.julkari.fi/handle/10024/142700>
- Vorma, Helena ym. (2020) Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020-2030. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162053/STM_2020_6.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Osio 5: Käyttötapaus 2: Mielenterveys – ilmiö

KÄYTTÖTAPAUS: Mielenterveys

Käyttötapauksen kuvaus

Hyvinvointialueen järjestäjäjohtaja tarvitsee järjestämistehtävää varten tiedon mielenterveyteen liittyvän tuen tarpeessa olevien sosiaalihuollon asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.

Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon perustana on Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 7§.

Tietotarve

Mielenterveys-ilmiön tietotarve/rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon tietotarve on kuvattu dialla 16.

Näytettävät tiedot

Tieto mielenterveys-ilmiöstä syntyy tietotarvetta vastaavien tietojen yhteen tarkastelusta. Kuvaus tietojen yhteen tarkastelusta on dioilla 7 ja 17. Asiakkaan käyttöliittymäkuvaukset ovat dioilla 97-104

Tietotarpeita 1-4 vastaavat tiedot.

Ilmiöpohjaisella tiedon tuottamiseen käytetään eri tietolähteitä. Projektin aikana sosiaalihuollon seurantarekisteri on ainoa asiakastiedon lähde.

Tietojen yhteen tarkastelussa/ ennakkoinnissa käytettävät selittävät tiedot on kuvattu dioilla 19-22.

Tietosisällöt

Ks. seuraavat diat (vihreä pohja: alueen data, sininen pohja: avoin data).

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Käyttötapaus 2. Mielensterveys, alueen data 1/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Mielensterveyteen liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa	Mielensterveyteen liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Merkintä asian vireilletulosta 1. 10 Vireilletulon syyt (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielensterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 2. 11 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluasia tuli vireille (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 43 Psykkisten tarpeiden laiminlyönti, 53 Lapsen psykkinen terveydentila, 27 Lapseen kohdistuva henkinen väkivalta, 50 Kasvatuksesta vastaavan psykkinen terveydentila.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 2/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve sosiaalihuollossa	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: 1. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus 37 Syyt ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. 2. Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio 6 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluilmoitus on tehty. 3. Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään. 4. lääkäiden palvelutarpeen arvio 83 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 5. Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio palvelutarpeen arvio, 45 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 6. Merkintä asian vireilletulosta 10 Vireilletulon syyt. 7. Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio 124 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 8. Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio 27 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 9. Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 7 Huoli, jonka takia yhteydenotto tai ilmoitus on tehty. 10. Työikäisten palvelutarpeen arvio 7 Vireilletulon syyt. 11. Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio 39 Ammattihenkilön arvio siitä millais1a tukea asiakas tarvitsee. 12. Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen 33 Huoli, jonka takia otetaan yhteyttä. Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 3/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Mielenterveyteen liittyvät syyt lastensuojeluasioissa	Mielenterveyteen liittyvät syyt lastensuojeluasioissa lastensuojelun asiakirjojen mukaan lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: 1. Huostaanottohakemus hallinto-oikeudelle 25 Lapsen huostaanoton syy. 2. Lapsen ja perheen Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio 52 Lastensuojeluasiakkuuden alkamisen syy. 3. Lastensuojeluilmoituksen arvio 18 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluilmoitus on tehty. 4. Merkintä asian Merkintä asian vireilletulosta 11 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluasia tuli vireille. 5. Päätös lapsen huostaanotosta ja sijaishuollosta 23 Lapsen huostaanoton syy. 6. Päätös lapsen kiireellisen sijoituksen jatkamisesta 16 Lapsen kiireellisen sijoituksen jatkamisen syy. 7. Päätös lapsen kiireellisestä sijoituksesta 25 Kiireellisen sijoituksen syy. 8. Päätös lastensuojelun avohuollon sijoituksesta 31 Sijoituksen syyt. 9. Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 8 Syyt, joiden perusteella käynnistettiin lastensuojeluasia. 10. Toimeenpanopäätös hallinto-oikeuden ratkaisusta huostaanottoasiassa 20 Huostaanoton syy. Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Lastensuojeluasian syy 43 Psyykkisten tarpeiden laiminlyönti, 53 Lapsen psyykkinen terveydentila, 27 Lapsen kohdistuva henkinen väkivalta, 50 Kasvatuksesta vastaavan psyykkinen terveydentila.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 4/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Mielenterveyden ongelmista aiheutuvan tuen tarpeen kesto	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve on tilapäinen/toistuva/pitkäaikainen (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 1b. Arvio tuen tarpeen luonteesta (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkaan tuen tarpeen kesto-luokitus (Koodit 1-3), (tilapäinen, toistuva tai pitkäaikainen tuen tarve).

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 5/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Niiden sosiaalihuollon asiakkaiden toimintakyky, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta	Esimerkki mahdollisesta mittarista: Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta ja merkintä pysyvästä toimintakykyrajoitteesta (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne, Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokka 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 1b. Sosmeta: Merkintä toimintakyvystä - asiakaskertomusmerkintä vanhentunut-tilassa, Tieto, että uusin versio asiakirjarakenteesta julkaistaan Termeta-palvelussa. Kyseessä on tuleva sote-yhteinen asiakirjarakenne. Potilas- tai asiakaskertomusmerkintä, johon kirjataan havaintoja terveydenhuollon potilaan tai sosiaalihuollon asiakkaan toimintakyvystä. Esimerkiksi: Merkintä toimintakyvystä 10 Toimintakykyhavainto, 22 Toimintakykyrajoite, 23 Havaittu toimintakykyrajoite on pysyvä (Kytkin).

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 6/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaiden, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta, hakemat sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asiakkaiden, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta, hakemat sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 1b. Kaikki hakemukset.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 7/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaille, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta, myönnetyt sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asiakkaille, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta, myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 1b. Kaikki palvelupäätökset.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 8/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaille myönnetyt palvelut, joiden ensisijainen syy on asiakkaan mielenterveysongelma	Sosiaalihuollon asiakkaille myönnetyt palvelut, joiden ensisijainen syy on asiakkaan mielenterveysongelma, myönnetyt palvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Ei vielä olemassa olevaa asiakirjarakenne-tietoa, mutta tiedossa, että tämä on tulossa oleva rakenne.
	Sosiaalihuollon asiakkaiden mielenterveyden häiriöihin liittyvät palvelutavoitteet	Sosiaalihuollon asiakkaat palvelutavoitteiden Mielenterveyden häiriöistä aiheutuvien vaikeuksien helpottuminen/Itsetuhoisuuden väheneminen tai poistuminen mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet: 36 Tavoite (koodi): Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 39 Mielenterveyden häiriöistä aiheutuvien vaikeuksien helpottuminen, 53 Itsetuhoisuuden väheneminen tai poistuminen.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 9/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaiden mielenterveyden häiriöihin liittyvien palvelutavoitteiden toteutuminen (sosiaalihuollon vaikuttavuus)	Sosiaalihuollon asiakkaat toteutuneiden palvelutavoitteiden Mielenterveyden häiriöistä aiheutuvien vaikeuksien helpottuminen/Itsetuhoisuuden väheneminen tai poistuminen mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet: 36 Tavoite (koodi): 39 Mielenterveyden häiriöistä aiheutuvien vaikeuksien helpottuminen, 53 Itsetuhoisuuden väheneminen tai poistuminen Koodistopalvelin: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 1b. Työikäisten palvelujen toteuttamissuunnitelma Tietokentän nimi: 16 Edellisen suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen, 17 Arvio (Koodi), Luokitus 1: Koodistopalvelin: Sosiaalihuolto - Tavoitteen saavuttamisen arvio koodit 1-4.

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 10/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Omatyöntekijä niillä sosiaalihuollon asiakkailla, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa toistuvaa tai pitkäaikaista tuen tarvetta	Mielenterveyden ongelmista aiheutuvan toistuvan tai pitkäaikaisen tuen tarpeessa olevat sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on omatyöntekijä (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. 1b. Tietokentän nimi: Arvio tuen tarpeen luonteesta (Koodi). Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkaan tuen tarpeen kesto-luokitus (koodit 2, 3). Tietokentän nimi: Asiakas tarvitsee omatyöntekijän (Kytkin "kyllä").

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, alueen data 11/11

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
3. Tieto ilmiöön vaikuttavista yksilöllisistä tekijöistä				
	Kaikki tuen tarpeet asiakkailla, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuvaa tuen tarvetta tuen tarve-luokkien mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 52, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 9 Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve. Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve (koodi 9) + kaikki muut luokituksen tuen tarpeet (koodit).

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, avoin data 1/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Lasten pienituloisuusaste	1. Asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusaste	Sotkanet, ind 228	Tilastokeskus, Tulonjakotilasto, 14ww - - Tulotaso, tuloerot, pienituloiset ja perusturvan varassa olevat asuntoväestössä alueittain, 1995-2023
Työttömät työnhakijat	1. Työttömät työnhakijat (lkm) 2. Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta	Sotkanet, ind 1181	Tilastokeskus, Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) / 12tf -- Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kk:n lopussa (1260), 2006M01-2023M05 –raportti
Mielenterveysindeksi, ikävakioimaton	1. Mielenterveysindeksi	Sotkanet, ind 5652	Kansallinen terveysindeksi (Kela ja THL)
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen, 8. ja 9. luokan oppilaat	1. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista (lkm) 2. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)	Sotkanet, ind 5362	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista (lkm) 2. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	Sotkanet, ind 5363	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, avoin data 2/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, 8. ja 9. luokan oppilaista	1. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (lkm) 2. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Sotkanet, ind 328	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Kouluterveyskysely
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (lkm) 2. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 346	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Kouluterveyskysely
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (lkm) 2. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 337	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Kouluterveyskysely
Alkoholi- ja huume-kuolleisuus 15 - 34-vuotiailla	1. Alkoholi- ja huume-kuolleisuus (lkm) 2. Alkoholi- ja huume-kuolleisuus 15 - 34-vuotiailla / 100 000 vastaavan ikäistä	Sotkanet, ind 3101	Tilastokeskus: Kuolemansyyt
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 20 vuotta täyttäneet	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)	Sotkanet, ind 4354	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 20 – 64-vuotiaat	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4355	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, avoin data 3/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 65 vuotta täyttäneet	Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4356	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 75 vuotta täyttäneet	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4357	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 64-vuotiaat	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 64-vuotiaat (lkm) 2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16-64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 3218	Tilasto Suomen eläkkeensaajista (ETK ja Kela)
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34-vuotiaat	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34-vuotiaat (lkm) 2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 5032	Eläketilastot (ETK) Sotkanet 5032
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat (lkm) 2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 2422	Eläketilastot (ETK) Sotkanet 2422

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, avoin data 4/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4285	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 65 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 65 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4286	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 75 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 75 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4287	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 18 -24-vuotiaat	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai YEL-päivärahaa saaneet 18 - 24-vuotiaat (lkm) 2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai YEL-päivärahaa saaneet 18 - 24-vuotiaat / 100 000 vastaavan ikäistä	Sotkanet, ind 2346	Kansaneläkelaitos (Kela)
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64 -vuotiaat	1. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai YEL-päivärahaa saaneet 25 – 64-vuotiaat (lkm) 2. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden perusteella sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai YEL-päivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 100 000 vastaavan ikäistä	Sotkanet, ind 2345	Kansaneläkelaitos (Kela)

Käyttötapaus 2. Mielenterveys, avoin data 5/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneet 20-74-vuotiaat	1. Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneet (lkm) 2. Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%)	Sotkanet, ind 3280	Terve Suomi -tutkimus (THL)
Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet 8. ja 9. luokan oppilaat	1. Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet 8. ja 9. luokan oppilaat (lkm) 2. Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Sotkanet, ind 3241	Kouluterveyskysely (THL)
Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet 1. ja 2. vuoden opiskelijat (lkm) 2. Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3243	Kouluterveyskysely (THL)
Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat (lkm) 2. Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3242	Kouluterveyskysely (THL)
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	1. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset (lkm) 2. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind 3113	Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)
Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset	1. Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset (lkm) 2. Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind 3091	Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)

Osio 6: Käyttötapaus 3: Päihteet ja riippuvuudet -ilmiö

KÄYTTÖTAPPAUS: Päähteet ja riippuvuudet

Käyttötapausten kuvaus	Hyvinvointialueen järjestäjäjohtaja tarvitsee järjestämistehtävää varten tiedon päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvän tuen tarpeessa olevien sosiaalihuollon asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista. Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon perustana on Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 7§.
Tietotarve	Päihteet ja riippuvuudet -ilmiön tietotarve/rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon tietotarve on kuvattu diaalla 16.
Näytettävät tiedot	Tieto päihteet ja riippuvuudet -ilmiöstä syntyy tietotarvetta vastaavien tietojen yhteen tarkastelusta. Kuvaus tietojen yhteen tarkastelusta on dioilla 7 ja 17. Asiakkaan käyttöliittymäkuvaukset ovat dioilla 97-104. Tietotarpeita 1-4 vastaavat tiedot. Ilmiöpohjaisella tiedon tuottamiseen käytetään eri tietolähteitä. Projektin aikana sosiaalihuollon seurantarekisteri on ainoa asiakastiedon lähde. Tietojen yhteen tarkastelussa/ ennakkoinnissa käytettävät selittävät tiedot on kuvattu dioilla 19-22.
Tietosisällöt	Ks. seuraavat diat (vihreä pohja: alueen data, sininen pohja: avoin data).

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Käyttötapaus 3. Päihteet ja riippuvuudet, alueen data 1/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvä sosiaalihuollon asia	Päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvät käsiteltävänä olevat sosiaalihuollon asiat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot, Tietokentän nimi: Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia-luokitus 5 Päihdehuollon asia, 5.99 Muu päihdehuollon asia, 18 Päihteiden käyttö ja riippuvuudet.
	Ilmoitus päihteiden ongelmakäyttöön liittyvästä tuen tarpeesta sosiaalihuollossa	Ilmoitukset päihteiden ongelmakäyttöön liittyvästä tuen tarpeesta sosiaalihuollossa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta Tietokentän nimi: Asiasisältö (Koodi) 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään: 8 Päihteiden ongelmakäyttö.

Käyttötapaus 3. Päihdeet ja riippuvuudet, alueen data 2/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Päihdeiden ongelmakäyttöön liittyvä tuen tarve sosiaalihuollossa	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on päihdeiden ongelmakäyttöön liittyvä tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: 1. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus 37 Syyt ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. 2. Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio 6 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluilmoitus on tehty. 3. Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään. 4. Läkkäiden palvelutarpeen arvio 83 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 5. Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio palvelutarpeen arvio, 45 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 6. Merkintä asian vireilletulosta 10 Vireilletulon syyt. 7. Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio 124 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 8. Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio 27 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 9. Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 7 Huoli, jonka takia yhteydenotto tai ilmoitus on tehty. 10. Työikäisten palvelutarpeen arvio 7 Vireilletulon syyt. 11. Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio 39 Ammattihenkilön arvio siitä millais1a tukea asiakas tarvitsee. 12. Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen 33 Huoli, jonka takia otetaan yhteyttä. Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve- luokitus 8 Päihdeiden ongelmakäyttö.

Käyttötapaus 3. Päihteet ja riippuvuudet, alueen data 3/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Päihteiden käytöstä ja riippuvuuksista aiheutuvan tuen tarpeen kesto	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla päihteiden käytöstä ja riippuvuuksista aiheutuva tuen tarve on tilapäinen/toistuva/pitkäaikainen (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot, Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuollon asia-luokitus 18 Päihteiden käyttö ja riippuvuudet. 1b. Iäkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio. Tietokentän nimi: Arvio tuen tarpeen luonteesta (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkaan tuen tarpeen kesto-luokitus (koodit 1-3), (tilapäinen, toistuva tai pitkäaikainen tuen tarve).

Käyttötapaus 3. Päihde- ja riippuvuudet, alueen data 4/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut - palvelutehtävän asiakkaat	Sosiaalihuollon päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut – palvelutehtävän asiakkaat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja , Tietokentän nimi: 124 Sosiaalihuollon palvelutehtävä., 125 Palvelutehtävä (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Palvelutehtävä 15 Päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut.

Käyttötapaus 3. Päihitteet ja riippuvuudet, alueen data 5/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvystä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon käsiteltävänä oleva päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvä asia/asiakkaiden saamat sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asiakkaille myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin sosiaalihuollon käsiteltävänä oleva päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvä asia mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1 a. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot, Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia-luokitus 5 Päihdehuollon asia, 5.99. Muu päihdehuollon asia, 18 Päihteiden käyttö ja riippuvuudet.. 1b. Kaikki palvelupäätökset.
	Sosiaalihuollon asiakkaiden päihteiden ongelmakäytöstä aiheutuva tuen tarve ja asiakkaiden saamat sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asiakkaille päihteiden ongelmakäytöstä aiheutuvaan tuen tarpeeseen myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, 5. Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 70, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 8 Päihteiden ongelmakäyttö.. 1b. Kaikki palvelupäätökset.

Käyttötapaus 3. Päihteet ja riippuvuudet, alueen data 6/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaiden päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvät palvelutavoitteet	Sosiaalihuollon asiakkaat palvelutavoitteiden Päihteiden käytön ja riippuvuuksien hallinta/ Alkoholin käytön hallinta/ Huumeiden käytön hallinta/ Sekakäytön hallinta/ Rahapelaamisen hallinta/Netin käytön hallinta/Digipelaamisen hallinta/Läheisriippuvuuden hallinta/ Muun ongelmallisen toiminnan/riippuvuuden hallinta mukaan lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi): Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 40 Päihteiden käytön ja riippuvuuksien hallinta, 41 Alkoholin käytön hallinta, 42 Huumeiden käytön hallinta, 43 Sekakäytön hallinta, 45 Rahapelaamisen hallinta, 46 Netin käytön hallinta, 47 Digipelaamisen hallinta, 48 Läheisriippuvuuden hallinta, 49 Muun ongelmallisen toiminnan/ riippuvuuden hallinta.

Käyttötapaus 3. Pääteet ja riippuvuudet, alueen data 7/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaiden päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvien palvelutavoitteiden toteutuminen (sosiaalihuollon vaikuttavuus)	Sosiaalihuollon asiakkaat toteutuneiden palvelutavoitteiden Päihteiden käytön ja riippuvuuksien hallinta/ Alkoholinkäytön hallinta/ Huumeiden käytön hallinta/ Sekakäytön hallinta/ Rahapelaamisen hallinta/Netin käytön hallinta/Digipelaamisen hallinta/Läheisriippuvuuden hallinta/ Muun ongelmallisen toiminnan/riippuvuuden hallinta mukaan lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 40 Päihteiden käytön ja riippuvuuksien hallinta, 41 Alkoholinkäytön hallinta, 42 Huumeidenkäytön hallinta, 43 Sekakäytön hallinta, 45 Rahapelaamisen hallinta, 46 Netin käytön hallinta, 47 Digipelaamisen hallinta, 48 Läheisriippuvuuden hallinta, 49 Muun ongelmallisen toiminnan/riippuvuuden hallinta. 1b. Työikäisten palvelujen toteuttamissuunnitelma Tietokentän nimi: 16 Edellisen suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen, 17 Arvio (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tavoitteen saavuttamisen arvio koodit 1-4.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Käyttötapaus 3. Päähteet ja riippuvuudet alueen data 8/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
3. Tieto ilmiöön vaikuttavista yksilöllisistä tekijöistä				
	Kaikki tuen tarpeet asiakkailla, joilla on päihteiden käytöstä ja riippuvuuksista aiheutuvaa tuen tarvetta	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on päihteiden käytöstä ja riippuvuuksista aiheutuvaa tuen tarvetta tuen tarve-luokkien mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot, 12 Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia-luokitus 18 Päihteiden käyttö ja riippuvuudet. 1b. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 70, Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus Kaikki koodit.

Käyttötapaus 3. Pähnteet ja riippuvuudet, avoin data 1/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Työttömät työnhakijat	1. Työttömät työnhakijat (lkm) 2. Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta	Sotkanet, ind 181	Tilastokeskus, Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) / 12tf -- Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kk:n lopussa (1260), 2006M01-2023M05 – raportti
Alkoholia humalahakuisesti käyttävät 20 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia humalahakuisesti käyttävät (lkm) 2. Alkoholia humalahakuisesti käyttävien %-osuus	Sotkanet, ind 4418	THL, Finsote-tutkimus
Alkoholia humalahakuisesti käyttävät 20 - 64-vuotiaat	1. Alkoholia humalahakuisesti käyttävät (lkm) 2. Alkoholia humalahakuisesti käyttävien %-osuus	Sotkanet, ind 4419	THL, Finsote-tutkimus
Alkoholia humalahakuisesti käyttävät 65 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia humalahakuisesti käyttävät (lkm) 2. Alkoholia humalahakuisesti käyttävien %-osuus	Sotkanet, ind 4420	THL, Finsote-tutkimus
Alkoholia humalahakuisesti käyttävät 75 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia humalahakuisesti käyttävät (lkm) 2. Alkoholia humalahakuisesti käyttävien %-osuus	Sotkanet, ind 4421	THL, Finsote-tutkimus
Alkoholia liikaa käyttävät 20 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia liikaa käyttävät (lkm) 2. Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%)	Sotkanet, ind 4411	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, FinSote-tutkimus
Alkoholia liikaa käyttävät 20-64 -vuotiaat	1. Alkoholia liikaa käyttävät (lkm) 2. Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20 - 64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4412	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, FinSote-tutkimus

Käyttötapaus 3. Päihhteet ja riippuvuudet, avoin data 2/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Alkoholia liikaa käyttävät 65 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia liikaa käyttävät (lkm), 2. Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4413	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, FinSote-tutkimus
Alkoholia liikaa käyttävät 75 vuotta täyttäneet	1. Alkoholia liikaa käyttävät (lkm), 2. Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4414	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, FinSote-tutkimus
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen, 8. ja 9. luokan oppilaat	1. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista (lkm) 2. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)	Sotkanet, ind 5362	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista (lkm) 2. Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	Sotkanet, ind 5363	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneet	1. Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneet (lkm) 2. Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden %-osuus, 20 - 64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4551	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, 8. ja 9. luokan oppilaat	1. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran (lkm) 2. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Sotkanet, ind 290	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)

Käyttötapaus 3. Päihteet ja riippuvuudet, avoin data 3/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran (lkm) 2. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3922	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat	1. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran (lkm) 2. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3937	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sotkanet, Kouluterveyskysely (THL)
Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15 - 34-vuotiailla	1. Alkoholi- ja huumekuolleisuus (lkm) 2. Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15 - 34-vuotiailla / 100 000 vastaavan ikäistä	Sotkanet, ind 3101	Tilastokeskus: Kuolemansyyt
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 20 vuotta täyttäneet	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)	Sotkanet, ind 4354	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 20 -64 -vuotiaat	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4355	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 65 vuotta täyttäneet	Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4356	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet 75 vuotta täyttäneet	1. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (lkm) 2. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4357	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi-tutkimus

Käyttötapaus 3. Pähnteet ja riippuvuudet, avoin data 4/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4285	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 65 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 65 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4286	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 75 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 75 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4287	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi -tutkimus (THL)
Alkoholin myynti litroina asukasta kohden (100 % alkoholi)		Sotkanet, ind 714	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Alkoholijuomien kulutus -tilasto (THL)
Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneet	1. Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneet (lkm) 2. Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%)	Sotkanet, ind 3280	Terve Suomi -tutkimus (THL)
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	1. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset (lkm) 2. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind 3113	Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)
Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset	1. Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset (lkm) 2. Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset / 1 000 asukasta	Sotkanet, ind 3091	Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)

Käyttötapaus 3. Päihitteet ja riippuvuudet, avoin data 5/5

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Perustoimeentulotukea saavat 18 - 24-vuotiaat	1. Perustoimeentulotukea saavat (lkm) 2. Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 294	Kansaneläkelaitos (Kela)
Perustoimeentulotukea saavat 25 - 64-vuotiaat	1. Perustoimeentulotukea saavat (lkm) 2. Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 295	Kansaneläkelaitos (Kela)
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 8. ja 9. luokan oppilaat	1. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 8. ja 9. luokan oppilaat (lkm) 2.Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Sotkanet, ind 289	Kouluterveyskysely (THL)
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	1. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat (lkm) 2.Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3935	Kouluterveyskysely (THL)
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	2. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat (lkm) 2.Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	Sotkanet, ind 3920	Kouluterveyskysely (THL)

Osio 7: Käyttötapaus 4: Taloudellinen tilanne ja toimeentulo -ilmiö

KÄYTTÖTAPPAUS: Taloudellinen tilanne ja toimeentulo

Käyttötapausten kuvaus

Hyvinvointialueen järjestäjäjohtaja tarvitsee järjestämistehtävää varten tiedon taloudelliseen tilanteen ja toimeentuloon liittyvän tuen tarpeessa olevien sosiaalihuollon asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.

Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon perustana on Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 7§.

Tietotarve

Taloudellinen tilanne ja toimeentulo -ilmiön tietotarve/rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon tietotarve on kuvattu dialla 16.

Näytettävät tiedot

Tieto taloudellinen tilanne ja toimeentulo -ilmiöstä syntyy tietotarvetta vastaavien tietojen yhteen tarkastelusta. Kuvaus tietojen yhteen tarkastelusta on dioilla 7 ja 17. Asiakkaan käyttöliittymäkuvaukset ovat dioilla 97-104.

Tietotarpeita 1-4 vastaavat tiedot.

Ilmiöpohjaisella tiedon tuottamiseen käytetään eri tietolähteitä. Projektin aikana sosiaalihuollon seurantarekisteri on ainoa asiakastiedon lähde.

Tietojen yhteen tarkastelussa/ ennakkoinnissa käytettävät selittävät tiedot on kuvattu dioilla 19-22.

Tietosisällöt

Ks. seuraavat diat (vihreä pohja: alueen data, sininen pohja: avoin data).

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 1/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Toimeentulon ongelmiin liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa	Toimeentulon ongelmiin liittyvät vireilletulot sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Merkintä asian vireilletulosta 1. 10 Vireilletulon syyt (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Tuen tarve-luokitus 3 Taloudellinen tuki 2. 11 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluasia tuli vireille (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Lastensuojeluasian syy : 11 Toimeentulo (Toimeentuloon liittyvät ongelmat).
	Sosiaalihuollon käsiteltävänä oleva toimeentuloon ja raha-asioiden hoitoon liittyvä asia	Sosiaalihuollon käsiteltävänä olevat toimeentuloon ja raha-asioiden hoitoon liittyvä asiat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot, Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Sosiaalihuollon asia-luokitus 19 Toimeentulo ja raha-asioiden hoito.
	Ilmoitus taloudellisen tuen tarpeesta sosiaalihuollossa	Ilmoitukset taloudellisen tuen tarpeesta sosiaalihuollossa (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto – Tuen tarve-luokitus 3 Taloudellinen tuki.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 2/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Taloudellisen tuen tarve sosiaalihuollossa	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla on taloudellisen tuen tarve (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenteet: 1. Ennakollinen lastensuojeluilmoitus 37 Syyt ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. 2. Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio 6 Syyt, joiden perusteella lastensuojeluilmoitus on tehty. 3. Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta 29 Huoli, jonka takia ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tehdään. 4. läkkäiden palvelutarpeen arvio 83 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 5. Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio palvelutarpeen arvio, 45 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 6. Merkintä asian vireilletulosta 10 Vireilletulon syyt. 7. Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio 124 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 8. Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio 27 Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta. 9. Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio 7 Huoli, jonka takia yhteydenotto tai ilmoitus on tehty. 10. Työikäisten palvelutarpeen arvio 7 Vireilletulon syyt. 11. Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio 39 Ammattihenkilön arvio siitä millais1a tukea asiakas tarvitsee. 12. Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen 33 Huoli, jonka takia otetaan yhteyttä. Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 3 Taloudellinen tuki.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 3/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
1. Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla				
	Taloudellisen tuen tarpeen kesto	Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla taloudellisen tuen tarve on tilapäinen/toistuva/pitkäaikainen (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 85, Luokitus 1 Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 3 Taloudellinen tuki. 1b. Arvio tuen tarpeen luonteesta (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkaan tuen tarpeen kesto-luokitus (Koodit 1-3), (tilapäinen, toistuva tai pitkäaikainen tuen tarve).

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 4/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon käsiteltävänä oleva toimeentuloon tai raha-asioiden hoitoon liittyvä asia ja asiakkaille myönnetty sosiaalipalvelut	Toimeentuloon tai raha-asioiden hoitoon liittyvät asiakkaalle myönnetty sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asia-asiakirja 10 Asian tiedot: Nimi (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia-luokitus 19 Toimeentulo ja raha-asioiden hoito. 1b. Kaikki palvelupäätökset.
	Sosiaalihuollon asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen liittyvät palvelutavoitteet	Sosiaalihuollon asiakkaat palvelutavoitteiden Talous ja asuminen, Talouden hallinta, Toimeentulo, Velkojen selvittely ja järjestely mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 30 Talous ja asuminen, 31 Talouden hallinta, 32 Toimeentulo, 33 Velkojen selvittely ja järjestely.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 5/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen liittyvien palvelutavoitteiden toteutuminen (sosiaalihuollon vaikuttavuus)	Sosiaalihuollon asiakkaat toteutuneiden palvelutavoitteiden Talous ja asuminen, Talouden hallinta, Toimeentulo, Velkojen selvittely ja järjestely mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma 35 Asetettavat tavoitteet, 36 Tavoite (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Asiakkuuden tavoitteet 30 Talous ja asuminen, 31 Talouden hallinta, 32 Toimeentulo, 33 Velkojen selvittely ja järjestely. 1b. Työikäisten palvelujen toteuttamissuunnitelma 16 Edellisen suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen, 17 Arvio (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Tavoitteen saavuttamisen arvio koodit 1-4.
	Vammaisen asiakkaan taloudellinen tuki- palvelua saavat asiakkaat	Vammaisen asiakkaan taloudellinen tuki- palvelua saavat asiakkaat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenne: Asiakkuusasiakirja Tietokentän nimi: 124 Sosiaalihuollon palvelutehtävä, 125 Palvelutehtävä (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Palvelutehtävä 20 Vammaispalvelut. 1b. Vammaispalvelupäätös 26 Päätöksen voimassaolo (alkamispäivä, päättymispäivä), 10 Päätöksen laji (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Ratkaisun laji 1 Myönteinen ratkaisu. Vammaispalvelupäätös 11 Sosiaalipalvelu, jota päätös koskee, 12 Sosiaalipalvelu (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Sosiaalipalvelut 88 Vammaisen henkilön taloudellinen tuki.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 6/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon taloudellisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat ja heille myönnetyt palvelut	Sosiaalihuollon taloudellisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat ja heille myönnetyt sosiaalipalvelut lukumäärittäin (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1a. Asiakirjarakenteet: Ennakollinen lastensuojeluilmoitus, Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen arvio, Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, läkkäiden palvelutarpeen arvio, Lapsen ja perheen palvelutarpeen arvio, Merkintä asian vireilletulosta, Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio, Sosiaalihuollon tarpeesta tehdyn ilmoituksen tai yhteydenoton arvio, Työikäisten palvelutarpeen arvio, Vammaispalvelujen palvelutarpeen arvio, Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Tietokentän nimi: vaihtelee, ks. dia 85, Sosiaalihuolto - Tuen tarve-luokitus 3 Taloudellinen tuki. 1b. Kaikki palvelupäätökset.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 7/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Sosiaalihuollon ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen asiakkaat	Sosiaalihuollon ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen asiakkaat (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Päätös täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta 15 Täydentävä toimeentulotuki, 16 Menot, joihin täydentävää toimeentulotukea myönnetään (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot , kaikki koodit. Päätös täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta 18 Ehkäisevä toimeentulotuki, 19 Menot, joihin ehkäisevää toimeentulotukea myönnetään (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot , kaikki koodit.
	Hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen asiakkaat ja päätökset	Sosiaalihuollon asiakkaat, joille on myönnetty sosiaalinen luototus hyvinvointialueella (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Päätös sosiaalisesta luotosta 15 Päätöksen voimassaolo (alkamispäivä, päättymispäivä), 11 Ratkaisun laji (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Ratkaisun laji-luokitus 1 Myönteinen ratkaisu.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, alueen data 8/8

Tietotarve	Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkempi kuvaus poimintaehdoista
2. Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvyistä suhteessa ilmiöön				
	Välitystiliasiakkaat, lkm ja välitystilipäätökset, lkm sosiaalihuollossa	Sosiaalihuollon välitystiliasiakkaat välitystiliasiakkuuspäätöksen keston mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	Asiakirjarakenne: Välitystilipäätös 11 Ratkaisun laji (Koodi), Luokitus 1: Sosiaalihuolto - Ratkaisun laji 1 Myönteinen ratkaisu, Välitystilinpäätös 17 Päätöksen voimassaolo, Ajanjakso.
	Kaikki tuen tarpeet asiakkailla, joilla on taloudellisen tuen tarvetta	Taloudellisen tuen tarpeesta aiheutuvan tuen tarpeen asiakkaat tuen tarve-luokkien mukaan (lkm)	Sosiaalihuollon seurantarekisteri	1. Asiakirjarakenne: ks. dia 85, Taloudellisen tuen tarve sosiaalihuollossa-indikaattorin poimintaehdot + Sosiaalihuolto - Tuen tarve –luokitus, kaikki koodit.

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, avoin data 1/3

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Taloudellinen huoltosuhde	Taloudellinen huoltosuhde	Sotkanet, ind 182	
Kuluttajahintaindeksi (Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet)	1. Vuosimuutos (%) 2. Indeksipisteluku	Tilastokeskus	Tilastokeskus, Kuluttajahintaindeksi / 11xc -- Kuluttajahintaindeksi (2015=100), vuositiedot, 2015-2024
Kuluttajahintaindeksi (Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat)	1. Vuosimuutos (%) 2. Indeksipisteluku	Tilastokeskus	Tilastokeskus, Kuluttajahintaindeksi / 11xc -- Kuluttajahintaindeksi (2015=100), vuositiedot, 2015-2024
Asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulot	1. Mediaanitulo (€): Asuntokunnan käytettävissä olevat mediaanitulot 2. Vertailuluku: koko maa	Tilastokeskus	Tilastokeskus, Tulonjakotilasto, 118w -- Asuntokuntien tulot ja tulojen rakenne alueittain, 1995-2023
Kunnan yleinen pienituloisuusaste	Kunnan yleinen pienituloisuusaste	Sotkanet, ind 3099	Tilastokeskus, Tulonjakotilasto, 14ww -- Tulotaso, tuloerot, pienituloiset ja perusturvan varassa olevat asuntoväestössä alueittain, 1995-2023
Pitkittynyt pientuloisuus	1. Pitkittyneesti pienituloisten henkilöiden osuus (%) (raja 60% mediaanista) 2. Pitkittyneesti pienituloisten henkilöiden lukumäärä (raja 60% mediaanista)	Tilastokeskus	Tilastokeskus, Tulonjakotilasto, 14ww -- Tulotaso, tuloerot, pienituloiset ja perusturvan varassa olevat asuntoväestössä alueittain, 1995-2023
Lasten pienituloisuusaste	1. Asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusaste	Sotkanet, ind 228	Tilastokeskus, Tulonjakotilasto, 14ww -- Tulotaso, tuloerot, pienituloiset ja perusturvan varassa olevat asuntoväestössä alueittain, 1995-2023

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, avoin data 2/3

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Jätetyt velkajärjestelyhakemukset	1. Jätetty velkajärjestelyhakemus (lkm)	Sotkanet, ind 2461	Tilastokeskus, velkajärjestelyt
Työttömät työnhakijat	1. Työttömät työnhakijat (lkm) 2. Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta	Sotkanet, ind 181	Tilastokeskus, Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) / 12tf -- Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kk:n lopussa (1260), 2006M01-2023M05 – raportti
Nuorisotyöttömät	1. Nuorisotyöttömät (lkm) 2. Nuorisotyöttömien %-osuus	Sotkanet, ind 189	Tilastokeskus, Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM)
Vaikeasti työllistyvät	1. Rakennetyöttömät (lkm) 2. Rakennetyöttömien %-osuus	Sotkanet, ind 3071	Työnvälitystilasto, TEM, Tilastokeskus, Työnvälitystilasto / 12ub -- Rakennetyöttömät sukupuolen ja koulutusasteen mukaan
Syrjäytymisriskissä olevat 18 - 24-vuotiaat	1. Lukumäärä (lkm): Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) oleva, lkm (18-24-vuotiaat) 2. osuus (%): Suhde alueen vastaavan ikäiseen väestöön (18-24-vuotiaat)	Sotkanet, ind 5387	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Työkyvyttömyyseläkettä saavat	1. Työkyvyttömyyseläkettä saavien lkm (15-64 v.) 2. Työkyvyttömyyseläkettä saavien %-osuus, vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 2424	Kansaneläkelaitos (Kela): Eläke-etuuksien käsittelyjärjestelmästä muodostetut tilastointitiedostot (kokonaisaineisto): Kelan eläke-etuuden saajat ja keskimääräiset etuudet

Käyttötapaus 4. Taloudellinen tilanne ja toimeentulo, avoin data 3/3

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Asukkaiden koulutusaste	1. Koulutusaste (asukkaiden lkm/koulutusaste) 2. Koulutusaste %-osuus	Tilastokeskus	Tilastokeskus. 12bq -- 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen, kunnan, sukupuolen ja ikäryhmän mukaan, 1970-2023
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat 20–64-vuotiaat (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat	Sotkanet, ind 4285	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi - tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 65 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 65 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4286	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi - tutkimus (THL)
Itsensä yksinäiseksi tuntevat 75 vuotta täyttäneet	1. Itsensä yksinäiseksi tuntevat, 75 vuotta täyttäneet (lkm) 2. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	Sotkanet, ind 4287	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL), Terve Suomi - tutkimus (THL)
Perustoimeentulotukea saavat 18 - 24-vuotiaat	1. Perustoimeentulotukea saavat (lkm) 2. Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 294	Kansaneläkelaitos (Kela)
Perustoimeentulotukea saavat 25 - 64-vuotiaat	1. Perustoimeentulotukea saavat (lkm) 2. Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Sotkanet, ind 295	Kansaneläkelaitos (Kela)
Työmarkkinatukea saavat	Työmarkkinatukea saavat	Kansaneläkelaitos	Kansaneläkelaitos (Kela), Työttömyysetuuksien saajat ja maksetut etuudet

Indikaattori	Mittari	Tietolähde	Tietolähde/tarkennus
Väestöllinen huoltosuhde	Väestöllinen huoltosuhde	Sotkanet, ind 761	Väestörakenne (Tilastokeskus)
Sairastavuusindeksi, ikävakioimaton	Sairastavuusindeksi	Sotkanet, ind 5642	Kansallinen terveyst indeksi (Kela ja THL)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Osio 8: Asiakkaan käyttöliittymäkuvaukset

Tietojen tarkastelu rakenteellisen sosiaalityön raportointipalvelussa

- Tietojen tarkastelu koko maan, YTA-alueen ja hyvinvointialueen tasolla sekä Ilmiönäkymässä myös kuntatasolla.
- Tavoitteena on, että tiedoista voidaan tarkastella sekä lukumäärä- että osuustietoja.
- Tavoitteena on YTA-tason tietojen saaminen kaikkien tietojen osalta.

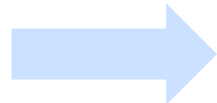
Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Raportointipalvelu/Tilannekuva

Yleisnäkymä hyvinvointialueittain

Indikaattorit koskien seuraavia ulottuvuuksia:

- Taloudellinen hyvinvointi
- Sosiaalinen, sivistyksellinen ja terveydellinen polarisaatio
- Sosioekonomiset ongelmat
- Mielenterveys- ja päihdeongelmat
- Syrjäytyminen

- Väestöllinen huoltosuhde
- Kuluttajahintaindeksi 1: Asuminen ja energia
Kuluttajahintaindeksi 2: Elintarvikkeet (ja alkoholittomat juomat)
- Asuntokunnan käytettävissä olevat mediaanitulot
- Koulutusaste
- Työttömyys, syrjäytyminen ja tukien saajat, osuudet
- Yleinen, lasten sekä pitkittynyt pienituloisuusaste
- Sairastavuusindeksi, Mielenterveysindeksi, Alkoholisairastavuusindeksi
- Alkoholia humalahakuisesti käyttävien ja psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus
- Poliisin tietoon tulleet väkivaltarikokset sekä huumausainerikokset, lukumäärä / 1000 asukasta

Raportointipalvelu/Ilmiöstä tiiviisti

Rakenteellisen sosiaalityön ilmiöt tiiviisti

- Rakenteellisen sosiaalityön ilmiöt:
 - asunnottomuus, mielenterveys, päihteet ja riippuvuudet sekä taloudellinen tilanne ja toimeentulo

Ilmiöstä tiiviisti/ Asunnottomuus ja asunnottomuuden uhka hyvinvointialueella

Strateginen taso:

- Asunnottomien lukumäärä sosiaalihuollossa ja hyvinvointialueella
- Sosiaalihuollon asunnottomien asiakkaiden osuus alueen väestömäärästä sekä sosiaalihuollon asiakkaista
- Sosiaalihuollon pitkäaikaisasunnottomien asiakkaiden lukumäärä
- Sosiaalihuollon asunnottomien asiakkaiden lukumäärä hyvinvointialueella suhteessa koko maan tilanteeseen
- Sosiaalihuollon asunnottomien asiakkaiden osuus palvelutehtävien asiakkaista

Ilmiöön vaikuttavat tekijät:

- Asuntojen vuokrat (keskineliövuokra)
- Vuokra-asuntojen määrä
- Valtion tukemien vuokra-asuntojen määrä
- Häätöjen lukumäärä

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Ilmiöstä tiiviisti/Mielenterveys

Strateginen taso

- Hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaiden lukumäärä, joilla on mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve
- Sosiaalihuollon mielenterveyden ongelmista aiheutuvan tuen tarpeen asiakkaiden osuus alueen väestömäärästä sekä sosiaalihuollon asiakkaista
- Sosiaalihuollon mielenterveyden ongelmista aiheutuvan tuen tarpeen asiakkaiden lukumäärä hyvinvointialueella suhteessa koko maan tilanteeseen
- Sosiaalihuollon mielenterveyden ongelmista aiheutuvan tuen tarpeen asiakkaiden osuus palvelutehtävien asiakkaista
- Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve on tilapäistä/toistuvaa/pitkäkestoista

Ilmiöön vaikuttavat tekijät:

- Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus
- Psykkisesti merkittävästi kuormittuneet
- Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat
- Itsensä yksinäiseksi tuntevat
- Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet
- Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneet
- Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneet

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Ilmiöstä tiiviisti/Päihhteet ja riippuvuudet

Strateginen taso

- Hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaiden lukumäärä, joilla on päihhteiden ongelmakäyttöön liittyvä tuen tarve
- Sosiaalihuollon päihhteiden ongelmakäyttöön liittyvän tuen tarpeen asiakkaiden osuus alueen väestömäärästä sekä sosiaalihuollon asiakkaista
- Sosiaalihuollon päihhteiden ongelmakäyttöön liittyvän tuen tarpeen asiakkaiden lukumäärä hyvinvointialueella suhteessa koko maan tilanteeseen
- Sosiaalihuollon päihhteiden ongelmakäyttöön liittyvän tuen tarpeen asiakkaiden osuus palvelutehtävien asiakkaista
- Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla päihhteiden ongelmakäyttöön ja riippuvuuksiin liittyvä tuen tarve on tilapäistä/toistuvaa/pitkäaikaista

Ilmiöön vaikuttavat tekijät:

- Alkoholia humalahakuisesti käyttävät
- Alkoholia liikaa käyttävät
- Huolta herättävää päihhteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen
- Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneet
- Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran
- Alkoholi- ja huumekuolleisuus 15 - 34-vuotiailla
- Alkoholin myynti litroina asukasta kohden (100 % alkoholi)
- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Ilmiöstä tiiviisti/Taloudellinen tilanne ja toimeentulo

Strateginen taso

- Hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaiden lukumäärä, joilla on taloudellisen tuen tarve
- Sosiaalihuollon taloudellisen tuen tarpeen asiakkaiden osuus alueen väestömäärästä sekä sosiaalihuollon asiakkaista
- Sosiaalihuollon taloudellisen tuen tarpeen asiakkaiden lukumäärä hyvinvointialueella suhteessa koko maan tilanteeseen
- Sosiaalihuollon taloudellisen tuen tarpeen asiakkaiden osuus palvelutehtävien asiakkaista
- Sosiaalihuollon asiakkaat, joilla taloudellisen tuen tarpeen kesto on tilapäistä/toistuvaa/ pitkäaikaista

Ilmiöön vaikuttavat tekijät:

- Jätetyt velkajärjestelyhakemukset
- Tilannekuvan indikaattoreista myös tähän:
 - Nuorisotyöttömät 18-24 vuotiaasta työvoimasta
 - Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 18-24-vuotiaat. % vastaavaan ikäisestä väestöstä
 - Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 25-64-vuotiaat. % vastaavaan ikäisestä väestöstä
 - Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18-24-vuotiaat , % vastaavan ikäisistä
 - Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiaista
 - Työttömät, % työvoimasta
 - Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys) , % 15-64-vuotiaista

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Ilmiönäkymä/kaikki ilmiöt

- Vastataan seuraaviin tietotarpeen kohtiin, tietolähteenä Sosiaalihuollon seurantarekisteristä saatava asiakastieto
 - Tieto ilmiöstä hyvinvointialueen palveluissa, muiden alueen toimijoiden palveluissa ja kansallisella tasolla.
 - Tieto hyvinvointialueen toimijoiden palvelukyvystä suhteessa ilmiöön.
 - Tieto ilmiöön vaikuttavista henkilöön ja ihmissuhteisiin liittyvistä tekijöistä.
- Tarkastelu suhteessa selittäviin tietoihin ja niiden osalta ilmiönäkymässä myös seuraaviin selittäviin tietotoihin:
 - Omaishoitaja/ omaishoidettava, lkm ja %-osuus (ei asunnottomuus -ilmiön osalta)
 - Erityisen tuen tarpeessa oleva asiakas, lkm ja %-osuus
 - Yksin asuvat, lkm ja %-osuus
- Tarkastelu suhteessa ilmiöön vaikuttaviin yhteiskunnallisista tekijöihin, tietolähteenä avoin data.
- Tietojen tarkastelu koko maan, alueen ja kunnan tasolla.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Kiitos

Innokylä: Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin
kehittäminen –projekti